

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnistvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Septemberski dogodki! — Raszodba zadnje inštanice.

Sinoči smo zvedeli sledečo žalostno, skoraj neverjetno vest:

Zadnja sodna inštanica na Dunaju je vse ničnostne pritožbe radi ljubljanskih septemberskih dogodkov obsojenih z avrgla, nekaterim pa že itak strogo odmerjene kazni še p o v i š a l a!

Domačim nasprotnikom.

Nisem mislil, da bo treba slovenskemu dijaštvu braniti zahtevo po slovenski visoki šoli tudi proti domačim nasprotnikom. A kruto sem se varal, zakaj pri nas je vse mogoče. Vladi in Nemcem so se pridružili tudi osrečevalci iz slovenskih vrst, ki hočejo svoj narod osrečiti s tem, da mu odrekajo najvišje kulturno ognjišče, vir pravega narodovega življenja in razvoja. To so razni nergači in — slovenski politiki, Bog jim odpusti grehe! Slednjim posvetim prihodnji članek, prvi pa naj dobe odgovor že danes.

Pred kratkim je izšla pri Lampretu v Kranju brošura z naslovom: „Schul- und Kulturelend in Krain. Ein Beitrag zur Frage der slovenischen Universität. Von einem Slovenen.“ Nepoznani pisatelj opisuje tu vso šolsko mizerijo na Kranjskem, razlaga to zlasti s tem, ker učiteljstvo ni primerno plačano, potem s sovražnostjo kranjskih klerikalnih in liberalnih politikov do šolstva, povzdičuje v deveta nebesa nemško šolstvo in nemško kulturo, kažo, kako smo mi zastali, ter prihaja do zaključka, da naj se resni moške posvetujejo o tem, kako priti v okoliščini šolski in kulturni mizeriji. Sam pa že sugerira temu posvetu mnenje, „da z ustanovitvijo slovenske univerze gotovo ne, ker bodo njeni absolventi nemara politični hujskači, ne pa ljudski vzgojitelji“ (str. 40).

Cela brošura je pisana s skrajno enostranskega stališča. Skoro bi rekli, da se vse vrtili okoli ene točke: zboljšanje učiteljskih plač. Priznavajoč popolnoma srmatno dejstvo, da kranjska dežela ravno glede učiteljstva ne plačuje umetnih delavcev niti tako, kot plačuje cestne pometalce, vendar se nam zdi trditev, da je to goristič vseh vprišanj, nekoliko presubjektivno. Potem pa ono povzdigovanje nemškega šolstva in poniževanje našega, ko je vendar znano, da daje država Nemcem vsega v izobilici, nam niti najpotrebnejšega, da kljub temu ni tudi pri Nemcih vse v redu; nazadnje pa sila smela trditev, da ne rabimo slovenskega vseučilišča, bi „stalo državo mnogo denarja, deželi pa ne prineslo nikakih koristi“ (str. 12).

Človek se za glavo prime, ko to čita. Ali je pisatelj premislil, kaj je zapisal? Zakaj je pri nas taka mizerija na vseh

poljih duševnega življenja? Zato, ker nam manjka vsestransko izobraženih kulturnih delavcev in voditeljev. In zakaj nam jih manjka? Ker nimamo lastnih šol, kjer bi se vzgojili in se živili v naše razmere, jih proučili in jih potem zboljšali. Vsi naši ljudje se šolajo na tujih visokih šolah, tam pač proučavajo tuje kulturne razmere, domače pa zanemarjajo. In ker zahteva šolanje v tujih mestih toliko gmotnih in duševnih žrtev od našega dijaštva, pride to po končanih študijah že izčrpano domov, brez energije za višji polet, veselo, da si napravi udobno gnezdo, kjer živa bome sadove svojega truda. In ravno tem nedostatkom bo najhitreje odpomogla slovenska univerza, kjer bodo ostali naši inteligenti sredi svojega naroda, gledajoč njegovi kulturni revščini iz oči v oči, primerjajoč jo s kulturo drugih narodov, katero bodo proučevali na vseučiliščih, ter snujoč načrte za zboljšanje. Dokončaji svoje nauke, pa pridejo veselega srca, polni energije in življenja na delo. In tedaj bodo prodrli žarki prosvete v najtemnejše kote naše domovine, in tudi šolski in kulturni mizeriji, nad katero toži pisatelj omenjene brošure, se bo odkrnil kos za kosom. Slovenska visoka šola je baš predpogoj za asanacijo sedanjih nezdružljivih razmer, zato moramo z vso silo delati na to, da se v najkrajšem času ustanovi, ne pa se ji s tako smešnimi ugovori protiviti, da bo državo mnogo stala!

Nepoznani pisatelj omenjene brošure, ali ste pomislili na to, ko ste pisali ono delce? Če ste ali niste, gotovo je velika prednost od vas, napisati pod naslov „Ein Beitrag zur Frage der slovenischen Universität. Von einem Slovenen“, ker ste dali s tem našim nasprotnikom samo orožje v roke proti naši zahtevi. Tako se šolska in kulturna vprašanja gotovo ne rešujejo!

Druga vrsta slovenskih nergačev je tista, ki pomilovalno skomizne z ramami, češ, naša univerza bo revščina, životarila bo bomo življenja.

Ali res mora biti tako? Kje je to zapisano? Imeli smo že vendar svojih mož, ki so bili dika tujih univerz, n. pr. Kranjc, Miklošič, Kopitar. Imamo tudi sedaj moške, ki uživajo na tujih univerzah velik ugled: Murko, Strekelj, Zolgar, Plemelj, Zarnik itd. Ugled univerze je vendar odvisen od njenih profesorjev. In če jih imamo v tako neprijaznih odnosih za tuje univerze, ali jih ne bo mogoče dobiti za lastno? In slednjič, ali so na nemških univerzah res same kapacitete? Le pogledite Gradec, Prago, Inmost, Černovice pa tudi Dunaj! Med več ali manj bujnim cvetjem plevela več kot dovolj!

Na zadnje moramo še na nekaj opozoriti, kar se pri nas vse premalo poštevta.

Univerza ima dvojen namen: vzgajati državi uradnike, profesorje, zdravnike, na drugi strani pa gojiti vedo.

Prvo bo naša univerza vodila ravno tako kot vsaka druga, samo še z večjim uspehom, ker bo svoje gojence ljubila in skrbela zanje. Dijaki sami pa se bodo z večjo energijo poprijeli dela, ker ne bo zahtevalo toliko žrtev od njih. In država dobi potemtakem ravno tako dobro, če ne boljše uradništvo, kot doslej, če tudi ne bodo okusili velikomestnega življenja, ki mnogokrat zapusti več blatnih kot svetlih peg.

Drugi pa, ki imajo namen, zmožnost in sredstva, posvetiti se zgolj znanosti, dobe doma podlago, na kateri bodo v svetu, na svetovnih univerzah: v Berlinu, Londonu, Parizu, Petrogradu — ne samo na Dunaju — zidali mogočno stavbo. Zdaj jim tega ni mogoče, ker se že na Dunaju materialno izčrpajo, ter morajo takoj domov. In tako dobivamo take voditelje, kot so naši dosedanji, ko gre Janez na Dunaj, pa pride Janez z Dunaja.

Ali naj vam naštejem imenoma te junake. Le oglejte si jih po vrsti od l. 1848. pa do najmlajših, narodno-radikalnih starešin, od katerih se je toliko pričakovalo. In kaj se je izpolnilo? Prišli so iz Dunaja v Ljubljano, se vsedli h koritu, iz katerega srebajo rodoljubno prežganko, hvaleč ljubega Boga, ki jim je dal tako dober želoce!

Slovenski nergači vseh sort, jezike lepo za zobmi! Visoka šola je še vsakemu narodu pomagala do kulture in osamosvojitve, pa naj bi nam škodila?!

Slovenski Jug.

Albanska vstaja.

(Uradni komunikacije srbske vlade z dne 7. aprila.)

Srbska vlada je dobila od svojih obmejnih oblastnih brzojavna poročila iz turške meje, da je Džavid paša, komandant skopljanskega armadnega zbora, bombardiral albanske vasi okoli Peča in Džakovice, ki so se uprle. Vsa Albanija je pokoncu in bati se je, da izbruhne meščanska vojska; turška vlada se boji najhujšega, ker je zvedela, da so se pridružili vstajskim albanskim plemenom tudi Staroturki, ki hočejo zopet izriniti zmehnjave, ako bi mogli poskusiti, da vržejo mladoturški režim! Srbska vlada je izdala vojaškim in civilnim uradom brzojavna navodila, da naj pazno zasledujejo vsa gibanja vstajskih plemen ter kretanje turške armade, ako pridejo v bližino srbske meje.

Pašić in Milovanović o obisku kralja Petra v Carigradu in Petrogradu. Poročevalec petrograjske brzojavne agencije v Carigradu je obiskal v Merasim-Kiosku srbska ministra Pašića in Milovanovića, ki sta ga pooblastila, da naj v njihovem imenu poroča, da so kralj Peter in ministri izredno zadovoljni s sprejemom, ki jim ga je priredil sultan, turške oblasti in prebivalstvo. Dobri odnosi med Turško in Srbijo, ki so se utrili v kritičnih dnevih lanskega leta, ki

je zblizalo obe državi, ko se je šlo za skupne koristi obeh, spremenili so se v jako tesno prijateljstvo, ki ga je posebno utrdil obisk srbskega kralja Petra v Carigradu. Ministra sta prepričana, da se to prijateljstvo sčasoma še bolj utrdi. Zadovoljno sta oba ministra tudi konstatirala, da so bili vsi razočarani vsled prijaznega in odkritosrčnega sprejema v Petrogradu. Srbija bo stopala brezobzirno po oni poti naprej, ki vodi do odkritosrčnega in prijateljskega zblizanja balkanskih narodov na podlagi splošnega kulturnega, gospodarskega razvitka.

Kralj Peter v Carigradu. Srbski kralj Peter je obiskal turško državno zbornico in prisostvoval seji. Potem je sprejel ekumenskega patrijarha in ga odlikoval z velikim križem reda Karagjorgja z zvezdo. Istega dne popoldne je bil na dvoru velik dine, ki so mu prisostvovali sultan, prestolonaslednik, kralj Peter, njegovo spremstvo, poslaniki in vsi turški ter v Carigradu navzoči srbski ministri.

Splošni pregled.

Ruska zakonska predloga o Finski v helsingforskem deželnem zboru.

Ta teden se je začela v finskem deželnem zboru debata o zakonski osnovi glede finske zakonodajne pravice, ki jo je predložila ruska vlada. Na dan, ko se je začela debata, so bili vsi poslanci polnoštevilno zbrani, a tudi galerije so bile polne. Govorili so socialni demokrat Irje Mjakein, potem Damelson-Kalmare Wrede in Sybergson. Mjakein je obsojal na skrajno oster način predloga, ki jo je imenoval zločinski in je zahteval, da naj se ista, akoravno bi jo moral deželni zbor takoj odkloniti, izroči posebni komisiji, ki naj izreče, kako nepostavna in nepravilna je ta predloga za Finsko. Danielson je zavrnil predlogo raz historično stališče ter povdarjal, da je dolžnost finskega prebivalstva brez ozira na razne stranke in medsebojne prepire stati odločno na stališču, da ne sprejme te vladne predloge, da s tem pokaže pravico do svoje eksistence. Sybergson je izjavil med drugim: V preteklih dnevih so delali take zakonske predloge štabni častniki, sedaj jih pa kujejo za Finsko politikujoči juristi. Agrarec Kallio je izjavil, da ta predloga ne postane nikdar zakon, ta predloga je zaničevanje in preziranje avtoritete finskega deželnega zbora, ker se od njega zahteva da pritrdi vprašanju, ki se bo rešilo v Rusiji. — Dasi je odpor finskega naroda tako odločen, vendar je brezdvomno, da ne bo dosti pomagal, ker si bo ruska vlada že znala uveljaviti svojo voljo.

Tittoni — italijanski poslanik v Parizu.

Bivši italijanski minister zunanjih zadev Tittoni je imenovan itali-

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[28]

Mary je ostala sama v sobi... Skozi odprta okna se je kradel laven polumrak, ki se je razgrinjal naokoli... Iz ulice doli pod oknom pa se je slišalo glasno govorjenje, smeh in včasih oddaljeno petje... Mary je sedla na divan, roke so ji omahnile in oči je zaprla; kot mramornat kip je sedela tu v tišem mraku in mislila... Kakor blisk so nastajale v njeni glavni misli... nove in doslej neznane... zavedla se je popolnoma svojega položaja, sama, zapuščena...

Kaj naj dela? Ali naj še nadalje živi ob strani moža, ki je ne ljubi; ali naj trpi in joče ob pogledu na njega, ki jo je pahnil od sebe, da je mogel objeti drugo?

Ne tega ne more! Preveč se vedno ljubi Henrika, da bi ga mogla gledati, kako jo prezira, da bi moral dan na dan občutiti njegovo sovražstvo! In kako bi mogla živeti v vedni misli: nikdar več se ne povrne moja sreča!

Zmračilo se je popolnoma... in z nočjo so prišli tudi strahovi... plazili so se k nji in jo obdali od vseh strani...

Sama, zapuščena? Ali naj se vrne v Pariz... ali naj stopi zopet na ulico... ali naj se pridruži onim, ki se jih je dozdej izogibala, ki jih je dozdej zaničevala... Ali naj hodi po ulicah v temnih nočeh, ali naj v strasteh, nepokojnem, razbrzdanem življenju ubije in s silo zatre v sebi vse one spomine nepozabne preteklosti... ali bi mogla storiti to? Ne! Preveč je spoštovala sveti čut ljubezni, ki je doslej vodil vse njeno življenje... ljubila je samo Henrika... a sedaj naj bi prodajala to svojo ljubezen drugim... neznanim?

In kaj naj stori?

Misli, ki se je je polastila takoj, ko je prebrala Eleonorino pismo, se je polagoma popolnoma privadila... ni ji bila več strašna in grozna... ta misel ji je bila edini izhod iz težkega položaja! Zakaj naj bi trpela pod udarci in bremenom žalostne bodočnosti, ki je ni treba doživeti! Njeno življenje naj se konča s srečno preteklostjo... današnji dan, današnje njeno spoznanje naj bo v njenem življenju kamen mejnik, ki ga ne prekorači nikdar njena noga!

Vstala je, šla k oknu ter pogledala na ulico... In naj se dvigne ter strmoglavni na kameniti tlak? Ali naj tako konča njeno življenje?

Stala je pri oknu in gledala na ulico... a vsi ljudje, ki so hodili mimo, so ji bili tuji, neznani! Še bolj samo in za-

puščeno se je čutila v teh trenutkih... Saj poprej je vedno upala na Henrika... on je bil nji, slabotni ženi čvrsta opora... A zdaj jo je zapustil! Zapustil in nikdar več se ne vrne... umrl je... umrl za njo s svojo ljubeznijo!

In vprašala se je: Zakaj vse to? Ali ga nisem ljubila? Odgovoriti si ni mogla, tako je bila svesta svoje nedolžnosti! Saj ni imel nikdar povoda, da bi sumnjalo o nji in njeni ljubezni, zvestobi?

Mogoče mu ni mogla podariti, žrtvovati te svoje ljubezni tako, kot si je želel on... mogoče je bilo v ti njeni ljubezni res preveč udanosti, sužnosti žene proti možu? Mogoče njena mirna, tiha narava ni mogla v Henriku prebuditi onih hrepenenj, ki dvigajo umetnika; mogoče mu njena udanost ni mogla udahnuti onih velikih inspiracij... Mogoče jo je zato pahnil od sebe — ker je našel ženo, drugo ženo, ki je v nji našel vse to, kar mu ona ni mogla dati, dasi bi mu hotela v vsem streči!

In naenkrat se je je polastila grozna misel... Zdelo se ji je, da vidi Henrika, kako objemlje drugo, kako živa vse to, kar je zaman iskal pri nji... Prepričana je bila, da je on sedaj, ako bi stopila med njega in njo, ne bi poznal več, da bi jo vprašal s začudenim pogledom, kaj hočeš, kaj iščeš tukaj? Jaz te ne poznam več, jaz te nisem sploh poznal nikdar... Zakaj si

stopila na pot mojega življenja, zakaj si zaustavila moj korak?

Ali naj maščuje svojo prevarano ljubezen, svoje uničeno življenje... zakaj trpi ona sama? Saj ona ni kriva... zakaj naj bi torej trpela sama? Ali naj stopi pred njega in mu reče: jaz sem tvoja usoda! Grešil, grozno grešil si nad menoj, uničil si mojo srečo, ubil moj življenje — a vedi uničeno življenje se kaznuje s smrtjo...

Ali naj mu to reče?

Ne, tega ne bi mogla, preveč ga je še vedno ljubila, dasi je vedela, da je za njo izgubljen...

Skozi okno se je zaslislalo igranje na glasoviru... tihi, sentimentalni akordi, kot mehka zaljubljena pesem so prodirali noč in plavaljo od njenih ušes... poslušala je te glasove... nekako pomirile so jo te melodije, ki so tako blagodejno vplivale na njeno dušo! Kot da bi gledala v njih svojo nekdajno srečo... a polagoma so se razblinjele te melodije v divje, strastne in raztrgane akorde, ki so tako čudno zveneli v nočni tišini... In naenkrat en mogočen disakord, da se je Mary zdelo, da vidi in sliši, kako so zadržale in popokale strune... potem pa je bilo zopet vse tiho in mirno! Nobene pesni, nobene sentimentalne melodije ni bilo več slišati... mrtvaški mir se je razširjal naokoli...

(Dalje.)

j anskim poslanikom v Parizu in sicer kot naslednik markija de San Giuliano, ki je prevzel po ministru Guiccardiniju portfelj ministra zunanjih zadev. Tittoni je na glasu lojalnega, previdnega in večjega državnika, on je zvest pristaš trozveze. Kakor znano se je baš Tittoni zavzel pri avstrijski vladi za ustanovitev italijanskega vseučilišča, na njegov diplomatski pritisk je predložila tudi naša vlada italijansko vseučiliško predlogo parlamentu! Njegovo imenovanje toplo pozdravlja italijanska javnost, ki se nadeja, da bo še bolj utrdil italijansko francosko zblizanje.

Dogodki na Grškem.

Med grškimi častniki v Atenah in v provinci se vrše pogajanja glede sestave pisma na prestolonaslednika, ki bi ga v njem naprosili, da naj se kolikor mogoče hitro vrne v svojo domovino, ker je njegova dolga odsotnost brez vsakega vzroka. Sploh se opaža med grško armado, da se simpatije za vladajočo dinastijo povečujejo in da ni saj za sedaj računati s kakim večjim preobratom v tem oziru.

Dnevne vesti.

Sinočno predavanje g. profesorja dr. Ilesiča je bilo razmeroma jako dobro obiskano. Bistvo za nas Slovence in Jugoslovane sploh zelo zanimivega predavanja približujemo na listkovem mestu.

Novi mestni magistrat. Kakor je znano, se bavi ljubljanski občinski svet že delj časa z aktualnim vprašanjem, kako in kje bi bilo dobro sezidati novo magistratno poslopje! In čudo — nasvet in rešitev tega vprašanja je podala baš ona inštanca, ki je doslej dosledno nasprotovala in ako le mogoče le škodovala interesom ljubljanske mestne občine! Slavniki kranjski deželni odbor je namreč — kakor se nam poroča iz jako zanesljivega vira — ponudil mestni občini ljubljanski deželni dvorec, ki naj bi ga ona porabila kot novi magistrat. A kot odškodnino naj ljubljanska občina prepusti deželnemu odboru vse stavbišče na starem vojaškem prekrbovališču, ter naj deželi plača še primerno odškodnino! No, račun seveda niso slabi! Sedaj se pač več ne čudimo, zakaj je kranjski dež. odbor tako zelo oškodovalec mestno občino, ko je anularal sklep občinskega sveta glede prodaje dotičnega stavbišča „Ljubljanski kreditni banki“. Gotovo je Lampe že takrat imel v svojih „finančnih“ načrtih to špekulacijo!

Jako moderno. Kranjski deželni odbor si je v zadnjih dneh nabavil dva avtomobila, in sicer enega za deželni stavbni urad za komisijonalne ogleda, drugega pa za gospode deželne odbornike! V prihodnjih dnevih bomo imeli čast, da vidimo kranjskega deželnega ministra dr. Evgena Lampeta, ko se bode vozil po ljubljanskih ulicah z avtomobilom! No, saj kranjska dežela si mora vsled svojega finančnega položaja privoščiti take športe! Kaj regulacija učiteljskih plač, kaj druge potrebe, da le deželni odborniki žive svojim plačam primerno in se vozijo po deželi z avtomobili, ki jih mora plačevati napol bankerotna dežela.

Svoji k svojim. Slišali smo, da nekateri slovenski zdravniki pošiljajo svoje paciente v neko lekarno, ki je vse prej kot slovenska, oziroma slovanska. Za danes samo toliko, ako pa taki slučaj ne bodo ponehali, bomo govorili bolj razločno. Čudimo se pa zelo, da slovenski lekarnarji mirno gledajo in trpe tako protizakonito postopanje nekaterih slovenskih zdravnikov.

Recepte piše na klosetpapir dr. Zajec, klerikalni poslanec itd. Kdor tega ne veruje, naj pogleda recepte Bolniškega in in podpornega društva zasebnih uradnikov. Ubogi dr. Zajec!

Sveti mož — agitator „Jutra“. Agitator „Jutra“ in obenem katehet, je znani Čadež na mestni osemrazrednici. Ta božji namestnik je postavljen, da uči otroke vero-nauka, zraven se pa peča preveč s stvarmi,

ki ne spadajo k njegovi sveti stroki. Gosp. Čadež, namesto, da bi deklicam prepovedovali „Jutra“ in po vašem mnenju tako pohujšljiv roman „Žena“, povejte jim raje kaj več o liturgiki. Otroke razburjati s storjaji, ni na mestu. Poznate pregovor: „Le čevlji sodi naj kopitar“. Sicer pa g. Čadež, le tako pridno naprej agitirajte za „Jutra“.

Vzgleden duhovnik. Graška „Arbeiterwille“ piše, da je iskal klerikalni poslanec baron Morsey za svojo graščino kaplana, ki naj bi tudi poučeval v dotičnem kraju ženske v verouku. Materi cerkvi se je zdel v to svrhu najbolj sposoben kaplan Martin Wicher, ki je bil radi npravnostnih pregreškov že dveipol leti zaprt. In res, mesto da bi vtaknili tega blagoslovljenega nečistnika v zapor, so ga nastavili za graščinskega veroučitelja. Kar se je Martinke naučil, to je tudi Martin znal. Zgoraj imenovani list piše dosledno: „Vsako nedeljo je zbiral okoli sebe dekleta in je onečiščal otroke za otrokom in sicer vsakega v pričo vseh drugih navzočih. Ne da se povedati, kako nesramno se je obnašal s otroci. Da se ne pregrešimo zoper javno npravnost, naj omenimo le nedolžnejša dejanja iz verouka katoliškega onečiščevalca otrok. Ko je bila njegova mlada čreda okoli njega zbrana, je jemal otroke drug za drugim na kolena (in kar je tu dalje počenjal z nedolžno deco, to je tako gorostasno svinjsko, da moramo molčati.) Svinjar je pustil še druge otroke gledati svoje svinjarije. Posledice tega verouka niso izostale. Učitelji izpovedujejo, da so otroci zgubili vso sramežljivost, podivjali in obnašali se so vedno bolj priprosto in le eno veselje so poznali — nedeljsko popoldansko igro v haremu gospoda kaplana. Končno je vendarle posegla vmes žandarmerija in svinjo v talarju izročila deželnemu sodišču v Gradcu. Dobil je šest tednov ječe. Graški list „Arbeiterwille“ ostro prijemla državnega pravdnika radi nizke kazni in ga dolži, da je krivično postopal, ker bi moral dobiti kaplan po vsej pravici 5 do 6 let zapore. Evo moralisti iz turške tiskarne, to je al-troche Sangrad — Paradiž! To, to bobnajte, pa hitro in na ves glas, da bo ves vaš Izrael zvedel, kakšne sv. . . . hočemo reči, kakšni svetniki ste.

Rožiča bodo izkopali? Po Ljubljani kroži govorica: Tukajšnja sodna oblast je dobila „od zboraj“ ukaz, da se ima brezglavno truplo na Begunjski dozdevno umorjenega Rožiča izkopati ter še enkrat po posebnih strokovnjakih specialistih natanko preiskati, ter da se dosledno konstatuje, ali je bila glava odrezana, ali kakor je sodna obravnava dokazala, da je bila res odgnnjata, oziroma ali jo je res kaka zver požrla. Dalje se govori, da se tudi na Dunaju čudijo nepričakovanemu izidu tega misterioznega slučaja. To vest beležimo le kot govorico, kakor smo jo izvedeli. Dokler se o nji veredostojnosti ne prepričamo, je umevno, da tudi ne prevzamemo nobene odgovornosti zanj.

Narodne čitalnice ljubljanske letošnji redni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 10. t. m. ob 2. uri popoldne v čitalnični dvorani v Narodnem domu. Odbor vabi vse cenjene člane na obilno udeležbo.

Tečaj za hrvatski jezik priredi „Splošno slovensko žensko društvo.“ Vse one ljubljanske Slovenke, ki se ga nameravajo udeleževati, naj blagovolijo priti jutri v nedeljo ob 10. uri popoldne v dekliški licej (trgovski tečaj, pritičje) na dogovor. Tečaj je brezplačen. Iz prijaznosti bode poučeval hrvaščino g. profesor dr. Fran Ilesič.

Občni zbor „Dramatičnega društva“. Danes zvečer se vrši letošnji občni zbor „Dramatičnega društva“ v mali dvorani v Narodnem domu. Začetek ob osmih zvečer. Pristop imajo samo člani društva, ki jih opozarjamo, da se polnoštevilno udeležijo tega občnega zbora.

Družinski večer N. D. O. Opozarjamo še enkrat na današnji družinski večer N. D. O. ki se vrši v areni „Narodnega doma“ ob polu 8. uri zvečer. Vspored je isti, kakor

zadnjič. Ker je zadnjič družinski večer tako dobro uspel, je pričakovati danes tem obilnejše udeležbe, da izkaže občinstvo svoje simpatije N. D. O.

Velika nevarnost v tunelu pri Radovljici. Iz Gorenjskega se nam poroča: Tunel pri Radovljici, ki se na vse kraje ruši, še sedaj ni popravljen. Zgradba tunela je bila že iz početka ponesrečena. Kriv temu je deloma peščen teren, večinoma pa zgraditelji, ki neugodnost tega terena niso zadostno upoštevali. Res veliko čudo je, da se tu že ni zgodila večja katastrofa. Kakor vse kaže, gospodje pri državni železnici menda res le čakajo, da se pripeti najprej kaka večja železniška nesreča. Potem bo pa tunel hitro in tako zgrajen, kakor to zahtevajo predpisi, in kakor je to zahtevati opravičeno občinstvo iz razlogov osebne varnosti za življenje. Da mora biti tunel res že blizu katastrofe, svedoči slučaj, da je nek podjetnik, ki je bil delo poprave že prevzel, delo že prve dni pustil, ker se niti njegovi delavci niso upali v tunel. — Ta dopis priporočamo javni oblasti v uvaževanje.

Konec stavke. Stavka rudniških delavcev v Trbovljah danes preneha. V rudniku so zopet pričeli z delom. Pogajanja z vodstvom vodi poseben odbor, ki se je konstituiral izmed stavkujočih rudarjev. Garantirali za popoln red in mir pa še ni mogoče, ker se je polastilo delavcev v rudniku in delavnicah veliko razburjenje. Glavne zahteve delavcev so zvišanje meze in odstranitev dveh skrajno nepriljubljenih inženirjev obratnih vodij Wernerja in Martinja, ki na vse načine šikanirata delavstvo. Ker so delavci pripravljeni, da dokažejo opravičenost svojih zahtev glede odstranitve imenovanih inženirjev poseže brzkone vmes rudarska oblast.

Odpušeni delavci v pogoreli medvodski papirnici. Vodstvo papirnice je danes razobesilo razglase, ki z njimi odpušča delavstvo v roku 14 dni. Med delavstvom vlada radi tega veliko razburjenje, ker vedo, da je ta korak vodstva le zlobnost in nekak odgovor na stavko! Tovarna bo rabila delavce, ker je pri pogorišču še vedno dosti dela, ker je treba razkopavati razvaline. Dosedaj je odpuščenih nad 120 delavcev in delavk.

Nastič — kavarnar. Českemu „Slovu“ poročajo z Dunaja, da si slavna kronska priča v zagrebškem „veleizdajniškem“ procesu Djordje Nastič s težko „prisluženim“ in prihranjenim denarjem kupil na Dunaju kavarno, ki jo vodi v njegovem imenu neka gospa Schneider! Mogoče bo imel Nastič več sreče s kuhanjem kave, nego je imel s pisanjem raznih senzacionalnih brošur a la Finale!

Naborniki so bili predvčerajšnjem zelo mirni. Le malokje je kateri nekoliko zavriškal. Aretovan zaradi tega sploh ni bil nihče. Včeraj pa so imeli že malo več poguma. Običajnega tulenja in vpitja sicer ni bilo po mestu, štirje se pa vendar niso mogli vzdržati s svojimi zvonkimi glasi. Trije so po ulicah toliko časa iskali, da so našli mirno zavetje v prostorih magistratnih zaporov, eden pa se je v naborni dvorani tako nespodobno in neotesano vedel, da ga je dala naborna komisija odpeljati pod ključ. Danes so jih za njihove kreposti obdarili s par urami.

Poskušen samomor vojaka. V šentpeterski vojašnici se je včeraj s svojo službeno puško ustrelil trobentač Ivan Cedilnik, ki je služil že četrto leto. Zadel se je v pljuča, a ne do smrti. Prepeljali so ga v garnizijsko bolnišnico, in je upanje, da še okrevi.

Karambol. Na Turjaškem trgu sta se srečala z vozom izvošček Karel Jager in posestnik Jožef Senk iz Podpeči. Voza sta trčila skupaj in se pri tem Jagru voz tako poškodoval, da ima 25 K škode.

V Ljublanico sta padla te dni dva pijonirja, ko sta z brodom veslala proti prisilni delavnici in zadela ob mostno kozo. Brod se je razbil, vojaka pa sta se borila

z valovi, katerih žrtev bi bila postala, ako bi ne bil skočil vodo in ju rešil njih poveljnik, nadporočnik 47 pešpolka. Da si ni nakopal še sam prehlajenja, je takoj odšel v garnizijsko bolnišnico.

Utopljenko našli. Helena Novak, posestnica na Slapu, je dne 7. t. m. dopoldne ob bregu Ljubljanice videla neko tujo žensko semintja hoditi. Pričela se je ž njo pogovarjati, nakar ji je potožila, da se čuti zelo bolno, ter da bi šla rada v tukajšnjo bolnišnico iskat zdravniške pomoči. Na vprašanje, od kod da je, ji je povedala neznanca, da je iz Brda. Po preteku kake pol ure sta jo našla dva domača fanta mrtvo v Ljublanici, ter jo potegnili na suho. Ponesrečena je bila srednje rasti, na sebi je imela rujavo svilnato krilo in jopico ter pisano svilnato naglavno ruto, ter razstrgane čevlje, v njeni denarnici sta se nahajala dva Interijska listka in svetinjska Matere božje. Na spodnjem členku leve noge se je videla precejšnja krvaveča rana. Ni izključeno, da si je šla izmivat rano, pri tem ji je postalo slabo in je padla v vodo.

Teško poškodovan je delavec Franc Košenina iz Preske. Pri gašenju požara v papirnici mu je padel tram na levo ramo in ga nevarno poškodoval.

Izgubila je postrežnica Ivana Zmrzli-karjeva 10 K, poštni sluga Ivan Rekar pa 10 K denarja.

Ob zlat prstan je prišla že meseca marca v Trnovem neka branjevka. Prstan je našla sedaj v kanalu služkinja neke sosedne stranke in ga na prigovor prodala ženi nekega agenta za 5 K. Le-ta se je pozneje pohvalila napram branjevki, kako poceni je kupila prstan. A razočaranje! Prstan je bil last branjevke same in se bode še svetlikal na mizi okrajnega sodišča.

Za kruhom. V Ameriko sta šla 2 Slovenca, 40 Macedoncev in 30 Hrvatov. V Ljubljano pa je prišlo 50, v Kočevje je šlo 35, na Dunaj 90, v Budimpešto pa 40 Lahov. V Hebi je šlo 25, v Buchs 45, v Inmost 50, v St. Mihael pa 45 Hrvatov.

„Slovenska Filharmonija“ koncertira danes in v naprej vsako soboto v restavraciji hotela „Južni kolodvor“ (A. Seidl) in sicer le ob ugodnem vremenu notranjih prostorih od 8.—12. zvečer. — Vstopnina prosta.

Tamburaški koncert. Danes in v nedeljo zvečer koncertuje v hotelu „Lloyd“ znano žensko tamburaško društvo. Vstop prost.

9. april, kritičen dan. Po Falbovi teoriji je 9. april kritičen dan I. vrste. Duhovi pod in nad zemljo se razburijo; ognjeniki buhajo, zemlja se stresa, kje, tega Falb ne pove. Mi pa vemo, da je včeraj po višjih hribih padel nov sneg, sinoči se ponujal tudi Ljubljani, in da je za ta čas, precej mraz. Ako se Falbova teorija vresniči, — po našem mnenju za jugo- in jugozapadne kraje — tedaj do 12. t. m. tudi mi ne smemo pričakovati stalno lepega vremena.

Iz slovenskih krajev.

Jesenice.

Poštna uprava pod vplivom državnega poslanca. Svoječasno se je poročalo v našem časopisu o vzornem delovanju in redu pri c. kr. poštne in brzojavnem uradu v Beli peči na Gorenjskem. Ker se je mnogo sumljivih govoric razširilo med ljudstvo, pozivamo c. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu, da nam pojasni zagonetni slučaj in je-li vse resnica, kar bomo tu navedli.

Nekako sredi meseca avgusta lanskega leta je bila poštarica v Beli peči radi raznih nerednosti suspendirana in je prišla v disciplinarno preiskavo. Preiskava je razkrila jako kočljive stvari. Misli se je, da bo poštna uprava postopala v tem slučaju tako, kakor se sploh mora postopati v takem slučaju.

Ako se danes ubogi poštni aspirant, pri svoji dnevni plači z K 2-20 izpozabi tako daleč, da v najhujšem slučaju seže po tujem imetju, v obupnosti, brez slabega namena, pa o prvi priliki zopet popravi in se mu pride v takem slučaju na sled, že ga tirajo orožniki v zapor, kakor največjega hudo-delca. Tu je pač oproščen, toda revež pride ob kruh.

In v tem slučaju v Beli peči? Kako se je postopalo tu? Da bode stvar razvidnejša hočemo navesti še dva slučaja, ki odgovarjata dejstvu — imena prizadetih oseb so vedno na razpolago. Neki poštni oficijant se je drznil pisati svojemu kolegu list in ker ni imel pismenega zavitka pri roki, — bil je namreč po noči v službi — se je poslužil službene kuverte. Stem je bila poštna uprava oškodovana za malo ničvrednega papirja in za borih 10 vinarjev. Posledica je bila — kazensko premeščenje. Zopet neki drugi oficijant je bil dolgih osem mesecev suspendiran in v disciplinarni preiskavi samo zato, ker se mu je zamešalo po nesreči dvoje denarnih pisem med drugi pismeni material. Hotelo se ga je takoj aretirati in odgnati v zapor. Zakaj je pač ravnateljstvo tu tako skrbno pre-

Juri Sporer predhodnik Gajev in njegovo delovanje med Slovenci.

Predaval profesor dr. Ilesič v Mestnem domu dne 8. april 1910.

Za dobo med Napoleonovo Ilirijo in Gajevim ilirskim pokretom je značilen pojav Karlovčana Jurija Matija Sporerja (psevdonom: Juri Matič) rojenega leta 1795, umrlega na Reki 1884. Zadnjih 25 let svojega življenja se je živo zanimal za ustanovitev morskega lečilišča v Opatiji, a končno mu je vsled svojih bogatih sredstev vzela plod tega truda južna železnica, ki pa v Opatiji ni ustanovila „siromaške ustanove“, kakor jo jo hotel ustanoviti Sporer.

Sploh je Sporer, 56 let zdravnik, svoj poklic umeval v najhumanitarnejšem smislu, v skrbni za moralni, intelektualni in gospodarski napredek našega naroda. Zlasti je kot rektor kirurške šole v Ljubljani leta 1848 urgiral ustanovitev vseučilišča v Ljubljani.

Kot literat je izza svoje mladosti po zgledu nemškega klasicizma pisal prve zgodovinske klasične drame v verzih; vsebino je jemal zlasti iz jugoslovanske zgodovine ter ostro naglašal enotnost našega naroda; ker je v jeziku hodil svoja pota (dalmatinski klasicizem) ni imel vspeha.

L. 1848. je proslavljala bana Jelačića in njegovo slovansko politiko, bil pod Bleiweisovim predsedništvom podpredsednik ljubljanskega „Slov. društva“ ter slovenski kandidat za državni zbor, dasi je bil vladni svetnik in sanitetni referent.

Pred l. 1848. se je v Celovcu in Ljubljani mogel le stvarno zanimati za Gajev pokret, stopil je tudi v pismo zvezo z Gajem in ga pozdravil kot izvršitelja tega, kar je hotel otvoriti on prej.

Kot dijak medicince na Dunaju je namreč že l. 1818. s podporo Kopitarjevo dobil dovoljenje izdajati „Ilirski Oglasnik“, političen list, a načrta ni izvedel, ker razmere našega naroda še niso bile za to. L. 1823. izda v Karlovcu „Ilirski Almanah“, kjer zastopa potrebo enega knjižnega je-

zika in objavlja stare dalmatinske pesnitve v prenovljeni obliki.

Kot sin bogate karlovške trgovske hiše, si je mogel zlasti na Dunaju pridobiti vsestransko jezikovno, estetsko in politično izobrazbo.

Kot državljani Napoleonove Ilirije se je vdeleževal na Dunaju živahno dijaškega političnega klubskega življenja ter brez strahu naglašal napredek francoske Ilirije. Te debate za Napoleona in proti Napoleonu so rodile slovanske zavesti, ki je rodila njegov nastop l. 1818. in 1823.

Njegov življenjski opis nam razkriva najlepše vpliv francoske uprave na mišljenje naše taktatne mladine. Sporer je kot avstrijski uradnik povsod naglašal, da mora država socialno skrbeti za ljudstvo in ga provsvetljevati.

Bil je Sporer okrajni zdravnik v Bakru na Reki, okrožni zdravnik v Spljitu in Celovcu, sanitetni vladni referent v Ljubljani ter je tu predlagal Bleiweisa (1840) za profesorja na živinozdravniški šoli v Ljubljani, nam pa na ta način dal urednika „Novic“.

iskovalo vse, ko je bilo vendar popolnoma dokazano, da je dotični oficijant nedolžen. Pri belopeški aferi se pa ni postopalo tako, temveč po raznih vplivih državnega poslanca in naše prečastite duhovščine se je uklonil naš visoki dostojanstvenik

dvorni svetnik Pattay

ter sodil — ta utis imamo — pristransko in krivično. Pa zakaj? Zato ker ima sam popolnoma zvezane roke, da se ne more ganiti na nobeno stran. Da je prišel s protekcijo do dvornega svetnikovega stolčka, ne more oporekati. G. dvorni svetnik: Ali se še spominjate na oni čas, ko ste še hodili z g. dr. Hummeljem, takratnim komisarjem — vi ste bili tedaj še koncipist — in kaj je danes on? S težavo se je priril do poštnega svetnika, Vi pa do dvornega svetnika. Koliko ste jih pa preskočili, koliko starejših zasluženih mož je Vam danes službeno podrejenih. Pri Vašem imenovanju za dvornega svetnika sta menda že igrala glavno vlogo dva državna poslanca Zitnik in Pogachnik. Ali jima morda kaj dolgujete za to uslugo in morate sedaj plesati tako, kakor oni žvižgajo? Vi sedaj izdajate odredbe proti protekcijam, a Vi sami? ...

Belopeška poštarica je bila pred jednim mesecem zopet nastavljena s častnim dekretom v Beli peči. Sedaj naj sodi širša javnost ta slučaj. Izreče naj obsodbo nad pošto upravo splošno in nad glavo dvornega svetnika Pattaya. Svoječasno so se razkrile jako lepe stvari in slovensko časopisje Vas je pozivljalo, da oddidete v velezaslužen pokoj. Pa to Vam še ne diši, kaj? (Konec jutri.)

Že zadnjič smo obljubili, da si malo natančneje ogledamo nekonfiscirano brošurico, ki Nemcem kar naravnost prepoveduje lokale, ki niso v nemškonskacijonalnih rokah. Podali smo že sliko — drugod in pri nas, kako se drugje veže pravica in pri nas. Mislimo, da smo v Avstriji, tej blaženi mačehi vsega, kar ni heilovskega, vsi enaki, da veljajo vsem eni in isti zakoni, a temu še z daleka ni tako. Kako hitro bi segel pri nas državni pravdnik svojo zmotljivo roko po kaj sličnem, a drugje pa molče in morda še podpirajo! Pa vendar pravijo, da smo v pravični državi!

V krajih, kjer ni nemških lokalov, je v navedeni brošuri pod naslovom: „deutschfreundlich“ našeto nekaj lokalov, kjer so narodno nezavedni. In mi, Slovenci, ali moremo še stopiti v tak lokal, ki je „deutschfreundlich“? Le tja naj bo naša pot, kjer je naravnost napisano „Zu meiden“ ali pa „rein slavisch“ in nikamur drugam in se ravnajmo po besedah, ki stoje od državnega pravdnika prezrte na naslovni strani brošure:

... es wird von einem Ausschuß deutscher Vertrauensmänner herausgegeben und will deutschen Reisenden Anhaltspunkte bieten, wo sie einkehren sollen... Basta!

Jeseniški in savski Slovenci vzemite si za vzgled naše Nemce. Nihče izmed onih ne gre v kak lokal, ki ni nemški ali pa „deutschfreundlich“. In mi? Ali ne capljamo celo tja, kjer ima „Südmarka“ svoje roke vmes. Rudečica sramu naj nas oblije!

Iz Krasa.

Dopolnilne deželnozborske volitve na Goriškem. Hud volilni boj se vname na Krasu za dopolnilno volitev, ki se bo vršila v nedeljo 10. t. m. Naprednjaki in birši agrarci kandidirajo dr. Gustava Gregorina, odvetnika v Trstu, S. L. S. pa bivšega župana v Rodiku Josipa Balič. Slednji je bil svojčas naprednjak, pa je na posled presedlal v tabor S. L. S. — Nikjer ni tako težko predvidevati končnega izida volitev, kakor samo na Krasu. Dasi je do lanskih volitev veljal Kras za napredno trdnjavo, vendar je pri zadnjih volitvah klerikalna stranka izredno napredovala. Izmed treh kraških mandatov je pridobila dva, enega pa je dobil neodvisni narodni kandidat dr. Gregorin.

Kakor znano, je v minolem deželnozborskem zasedanju odločil dr. Gregorin skupno z Andrejem Gabrščekom svoj mandat v znak protesta proti avtokratičnemu postopanju deželnega glavarja dr. Pajerja. Sedaj pa ga večina Kraševcev zopet kandidira. Ta volitev je velike važnosti zato, ker bo nje izid brezdvomno vplival na dopolnilne volitve v trgih, ki se bodo vršile 17. t. m. in pa na one v slovenskem veleposestvu, ki se bodo vršile 23. t. m.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Pred državnim zborom.

Dunaj, 8. aprila. Ministrski predsednik baron Bienerth je poklical k sebi načelnike vseh strank državnega zbora na dan 13. t. m. to je na dan pred otvoritvijo državnega zbora. Baron Bienerth bo izrazil načelnikom strank željo vlade, ki hoče, da naj se kar najhitreje in najugodnejše reši

vladna predloga glede 182 milijonskega državnega posojila. Vlada hoče namreč kar najhitreje rešiti posojilno predlogo, ker sicer stoji pred takimi finančnimi težavami, da jih ji ni na noben način mogoče prekoračiti. A kaka bo usoda te finančne predloge, za sedaj še ni mogoče reči.

Ogrski ministri na Dunaju.

Dunaj, 8. aprila. Ogrski finančni minister Ladislav pl. Lukacz je bil danes pri cesarju v avdijenci, ki je trajala celo uro. Kakor je izjavil po končani avdijenci, se je pogovarjal s cesarjem o samih resortnih vprašanjih, a političnega položaja na Ogrskem se nista dotaknila z nobeno besedo. Vesti, da je Lukacz po avdijenci konferiral z avstrijskim finančnim ministrom Bilinskijem so neresnične. Lukacz se je ob dveh popoldne vrnil v Budimpešto.

Dunaj, 8. aprila. Ogrski honved minister generalmajor Havi se je vrnil v Budimpešto.

Obisk predsednika francoske republike v Rimu.

Rim, 8. aprila. Predsednik francoske republike Fallieres obišče tekom letošnjega poletja italijanskega kralja Viktorja Emanuela. Dogovore o tem obisku bo vodil novi italijanski poslanik v Parizu Tittoni s francoskim ministrom zunanjih zadev Pichonom.

Kralj Peter v Carigradu.

Carigrad, 8. aprila. Srbski kralj Peter je danes ogledal vse carigradske znamenitosti ter prisostvoval velikemu turškemu prazniku Selamluku. Jutri odpotuje iz Carigrada proti Sv. gori.

Carigrad, 8. aprila. Minister Milovanović je izjavil, da se je dosegel med turško in srbsko vlado popoln sporazum glede Adrije železnice.

Albanska vstaja.

Carigrad, 8. aprila. Mutesarif iz Prištine se je pritožil turški vladi, da hujša srbski metropolit prizrenski proti Turkom, ter vodi albansko gibanje.

Faidutti — tržaški škof.

Gorica, 8. aprila. Goriški prošt Faidutti je brzojavno poklican v Rim, kamor je že odpotoval. Ta poziv se spravlja v zvezo z govorico, da je Faidutti predistiran za tržaškega škofa kot naslednik Nagla.

Češki veleposestniki.

Praga, 8. aprila. Konservativni češki veleposestniki so podali izjavo, da se ne udeležijo nobenih češko-nemških pravnih pogajanj glede sklicanja češkega deželnega zbora.

Značilen avanzma.

Dunaj, 8. aprila. Današnji „Armee-Verordnungsblatt“ objavlja imenovanje nadporočnika 26. pešpolka Bartoneka stotnikom. Bartonek je znan vsled svoje afere v Švici, ko je nekega Švicarja v dvoboju obstrelil. Zato je predsedel 6 mesecev ječe. A ko se je vrnil v Avstrijo, sledil je takoj njegov avanzma kot nekako zadoščenje.

Kralj Edvard — bolan.

Pariz, 8. aprila. Iz Biarritza javljajo, da ni izključeno, da bi angleški kralj pred mesecem majem zapustil kopališče. Letos odpade tudi njegovo običajno potovanje po sredozemskem morju.

Kralj Peter v Parizu.

Pariz, 8. aprila. Vesti, da obišče kralj Peter še letos Pariz, se tukaj demantirajo.

Ločitev zakona Toselli.

Pariz, 8. aprila. Iz Florence se poroča, da so glede ločitve zakona gospe Toselli nastale velike zapreke. Saška vlada je namreč podala izjavo, da v slučaju ločitve zakona ne izplača gospe Toselli nikake apanaže več.

Izjava.

Z ozirom na notico „To so tiči“ v „Jutru“ št. 35 izjavljam: Ker se v tej notici ne čuti krivega, se označim prostovoljno kot v omenjeni notici prizadeti postrešček. Glede na dogodek sam, naj pa pripomnim

1. Ni res, da bi bila dotična dama naprosila mene, da naj ji preskrbim izvoškega do Most, res pa je, da si je ona že prej sama oskrbela izvoškega. Mene je pa izvošek preje sam povabil, nato pa še ona sama dovolila, da se peljem z njima.

2. Ni res, da si je dotična dama volila pot v Moste, ampak je smer vožnje prepustila izvoškeku, ki je nato določil, da se peljemo v Šiško.

3. Res je, da smo bili v Šiški v dotični gostilni. Tam sem izjavil, da se vrnem peš v Ljubljano. Oba sta me nato zopet pregovorila, da se peljem z njima, nevede kam. — Jaz sem šel kljub temu peš proti Ljubljani. Ko sem odhajal, sta me ponovno povabila na voz; še predno sem prišel do voza, je pa dama že izstopila, potem jo je izvošek dohitel in jo povabil, da se skupno pelje z nama v Ljubljano. Nedo dolgo na to sem se z njima spustil v prijazen razgovor, nakar je ona začela vsled nesporazumljena upiti, ter hotela skočiti raz voz, ki je bil v polnem diru, kar sem pa moral jaz gotovo preprečiti, da se dama eventualno ne poškoduje.

To izjavljam, ker mene kot postreščka ne zadene nobena krivda.

Fran Hode.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin.

Okassion prodaja! Kostum za dame od K 8— naprej, krila od K 3— naprej, bluze od K 2— naprej. — Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Tržaškim gostom in vsem, ki prihajajo v Trst priporočam, da se poslužijo moje gostilne

„All' Ginasio“

v ulici Scuero nuovo št. 7, pri glavni pošti. Priznana izvrstna vina, izborna mrzla in gorka jedila, cene zmerne. — Preskrbim tudi prenočišča. — Za obilen obisk se priporoča udani

Hinko Kosic.

Okassion prodaja! Otroče pralne obleke od K 1-50 naprej, otroče obleke iz blaga od K 4— naprej, klobuke za moške od K 2— naprej, klobuke za dečke od K 1— naprej. — Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Ohranjeno kolo se takoj kupi. Ponudbe pod „V. E.“ pošto ležeče Ljubljana.

Iz konkurzne mase Ivana Miklavca, trgovca v Ljubljani je poceni naprodaj železna „Wertheimova“ blagajna srednje velikosti. Kdor si jo hoče ogledati in kupiti, naj se do 20. t. m. oglasi v pisarni upravitelja konkurzne mase dr. Antona Šviglja, odvetnika v Ljubljani.

Kupi se dobro vijolončelo! Pismene ponudbe s cevo pod „Vijolončelo“ na upravo „Jutra“.

Klaviir se za vsako ceno proda. Naslov pove inzeratni biro „Jutra“.

Dva gospoda iščeta stanovanje obstoječe iz dveh ali treh sob s pritlikinami za avgust. Pismene ponudbe na upravo „Jutra“, pod „Sončna“.

Prodaj fine nove „Elegie“ citre; cena dogovorno. Naslov uprava „Jutra“.

Prileten gospod išče

stanovanje

za maj 1 večjo sobo ali 2 majhni in žensko v srednji starosti, vdovo ali samko, ki bi mu hotela pošteno gospodinjiti.

Naslov „vpokojenec“ pošto ležeče Ljubljana.

Danes in vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne se vrše

v Elektroradiografu „IDEAL“

kinematografske predstave

za dijake 104—13

s programom odobrenim po tozadevnih oblastnih v zmislu sklepa dež. sol. sveta.

Vljudno se priporoča Ravnateljstvo.

Koncert

„Slov. filharmonije“

se vrši danes zvečer

v hotelu pri Seydlu

(hotel „Južni kolodvor“)

Začetek ob 8. zvečer.

Vstopnina prosta.

Priporoča se

največja zaloga oblek za gospode in dečke

Solidna postrežba! Nizke cene!

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo št. 19

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg

nasproti rotovža

priporoča svojo bogato zalogo najfinejših in najnovejših žepnih, kakor salonskih ur, juvel, zlatnine in srebrnine, raznih pravnih daril iz kina srebra. 52—7

Blago najfinejše vrste. :: Cene najnižje.

Cenik zastoj in poštne prosto.

Jernej Bahovec

6—6 trgovina s papirjem

Ljubljana, Sv. Petra cesta

priporoča kipe:

Gregorčič (Repčev) 42 cm visok

Prešeren, 45 cm visok, po 8 K,

Vodnik (Zajčev), 42 cm visok,

15/5 po 7 K.

Slike: Prešeren, Gregorčič,

Levstik, Jurčič, Strossmayer.

Cena z okvirjem po 22 K.

Vsi večji strojepisci se strinjajo s tem, da je UNDERWOOD pisalni stroj najhitrejši in najtrpežnejši. Zato največ sijajnih priznanj.

Uverite se o tem, ter naložite svoj denar plodonosno z nakupom

Underwood-a. 12—4

Ivan Perko

Ljubljana
Turjaški trg 4., II.

Kri! in okusno pijačo daje le dr. pl. Trnkoczyja sladni čaj pod imenom „SLADIN“! Pije se brez kave, čaja, kakao; z malo mleka in sladkorjem.

30—1

Moč! S tem prihranite 50% na denarju pri gospodarstvu. Kdor naroči najmanj 5 zavitkov po pošti v glavni zalogi lekarne pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranjsko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo potrjujejo mnoga brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa stane 50 v. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu! Sladni čaj ni sladna kava, katere hranilna moč se deloma vsled žganja uniči!

Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohištvi in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
Slovenci, posečajte slovensko umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu!
★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Več kleparskih pomočnikov
in dva vajenca
sprejme takoj
Jak. Fliegl, klepar, Rimska cesta
Istotam je naprodaj tudi več
dobro ohranjenih strojev.

Gostilničarji pozor!!

Gramofon-automati lastne sestave nikako tovarniško blago. Dobavljam **električne glasovirje** in **orchestrione** iz prve svetovne tovarne na mesečne obroke pod najugodnejšimi pogoji.

Brez konkurence glede trpežnosti in cene.

Plošče, potrebščine in popravila vseh glasbil preskrbuje vedno po najnižjih cenah

IVAN FRANZ

Marije Terezije cesta šte. 26
poleg nekdanje Koslerjeve pivarne (čez železniški prelaz.)

Od c. kr. vlade dovoljena šola za
prikrojevanje in izdelovanje
ženskih oblek

Ljubljana, Knaflowe ul. 5. (Nar. tiskarna) pritličje desno.

Učenke se sprejemajo vsak dan.

Priporočila se lastnica:

40-2

Marija Nachtigal-Slavčeva.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

52-1

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Prva anončna pisarna

Ljubljana, Levstikova ul. 2

sprejema vsakovrstne inserate, reklamne notice itd. za vse možne liste, kalendarje itd. Sestavlja in prestavlja inserate.

Išče nabiralce za deželo!

Posebno za trgovske potnike dober in lahek zaslužek.

10-4

Zagrebski

Franck

priporočujemo
kot priznano

najboljši

pridatek
za kavo!

Sl. zagan Y 1655, 1:101

Cenj. gostom in potujočemu občinstvu

priporočam staroznano

dobro gostilno

kjer točim le najboljše naravna vina in izvrstno pivo.

Izborna domača kuhinja. Cene najnižje.

Hotel „Lloyd“

sobe za prenočišča

v najlepšem redu po zmerni ceni.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Senčnat lep vrt. V sredini mesta.

Ljubljana

sv. Petra cesta 9 in Miklo-

šičeva cesta 11,

nasproti hotela „Union“.

Karol Počivaunik.

Delniška glavica:
K 3.000.000.

301-39

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:
K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4½%**.